Духовна вищість представників трудового селянства над панством (За повістю Б. Антоненка-Давидовича «Слово матері»). Твір 8 клас

Доля творів Бориса Антоненка-Давидовича була не простою. Ім'я цього письменника практично мало знайоме українському читачеві. Його творчість за радянських часів замовчувалася, не виходили його книжки.
Сьогодні ми значно більше знаємо про творчу спадщину цієї обдарованої людини. Є від чого засмутитися: надзвичайно талановитий письменник, романіст, повістяр, новеліст, репортер знайшов свого читача лише після своєї смерті. Його твори людяні й щирі. Антоненко-Давидович торкається в них загальнолюдських цінностей.
Гортаючи сторінки повісті «Слово матері», читач відчуває сердечний щем від того, що існують люди, які зневажають свою мову, свій народ, тобто свої духовні корені. Найважливішим для сім'ї коваля Сметани було те, щоб єдиний син Івасик умів читати. У домі коваля була єдина книжка – об'єкт великої пошани – Шевченків «Кобзар» . Цю книжку за слушної нагоди читали в колі сім'ї із задоволенням.
Дуже важко було батькові, проте він знайшов таку можливість і відправив сина навчатися в місто. Приїзд Івася на канікули приніс першу несподіванку. Хлопчик привітався з матір'ю словами: «Бонжур, мамаша!» Жінка дивилася на свою дитину переляканими очима. Мати надзвичайно образилася. Виявляється, спілкуючись із паненятами, Івась почав забувати свої духовні витоки. Автор від імені Івася каже: «Мати скрушно похитала головою і з таким жалем подивилася, наче мене тяжко покалічили на все життя» .
Після смерті матері сім'я коваля переїхала до міста. Там Івасик потоваришував із сином вельми поважної людини – Анемподистом. Час плине швидко. Уже забув Івась материне застереження горнутися до роботящих, до простих людей. Аж ось одного разу хлопець побачив справжнє обличчя панів, і ніби полуда впала з його очей. У місті гастролювала популярна в народі трупа Саксаганського. Іван був у повному захваті. Він відчув себе часткою знедоленого й скривдженого українського народу. І саме в хвилину, коли хлопець відчував душевне піднесення, йому, так би мовити, плюнули в душу. І зробила це дівчина, яку він щиро покохав. Іван побачив, як щось хиже на мить з'явилося в красивих очах панночки. Вперше за довгий час хлопець згадав слова матері. Це наповнило його душу смутком, опалило її болем.
Вдруге Іван згадав слова матері за декілька днів, завітавши до Караєвих. Він відвідував їх востаннє, але саме в цей час стався некрасивий випадок. На прикладі цих людей, до яких Іван добре ставився, хлопець відчув і назавжди зрозумів, як пани ставляться до селян і взагалі до простих людей.
До селянської дівчини Зіньки приїхала мати. Усі соромилися її вбогої одежі. Селянка не діждалася від паничів доброго ставлення до себе. Так само повелася і її дочка Зінька. Мати стояла на веранді, а над нею сміялися, кепкували з неї, кричали, а рідна дочка готова була разом з усіма знущатися з бідної засмученої жінки. Селянка заплакала гіркими слізьми жалю й образи. Цей випадок обурив Івана. Він пішов із цього високого товариства, гнівно кинувши в обличчя панам, що не може знаходитися там, де зневажають його рідний народ.
Коли я читав повість, то переживав змішані почуття. Спочатку мені було сумно й соромно за Івася, який не послухався материних порад. Потім стало зрозуміло, що хлопець із часом збагнув серцем правоту та мудрість тих слів. Пани виявилися для Івана Сметани духовно далекими, чужими. Автор протягом повісті примушує читача змінити своє ставлення до головного героя, який духовно зростає. Такі чудові твори, як повість Бориса

Антоненка-Давидовича «Слово матері» наводять на роздуми про те, що Вітчизна – наша друга мати, і її треба берегти як найдорожчу в світі цінність.